

LA/Petri Jääskinen/aa

2.6.1986

Työeläkelaitoksille

MUUTOKSIA VEL-ELÄKKEEN LASKEMISTAPAAN

Tasavallan presidentin esittelyssä 9.5.1986 vahvistettiin laki valtion eläkelain muuttamisesta. Eläkelaitoksille on yleiskirjeen 45/85 liitteenä lähetetty hallituksen esitys mainituksi laiksi. Laki vahvistettiin esityksen mukaisena.

Merkittävin muutos koskee eläkkeen laskemista. Nykyisen lain mukaan eläkkeen perusteena oleva palkka lasketaan pääsääntöisesti enintään neljästä viimeisestä kalenterivuodesta ennen palveluksen päättymistä valittujen kahden kalenterivuoden aikana saaduista indeksillä tarkistetuista työansioista. Tällöin eläkkeeseen oikeuttavana palvelusaikana otetaan huomioon kaikki palvelusjaksot. Kysymyksessä on toisin sanoen n.s. loppupalkka.

Vahvistettu lainmuutos merkitsee sitä, että eläkeoikeus määrätään kustakin palvelusjaksosta erikseen. Menettely vastaa valtionhallinnossa soveltuvin osin TEL:n ns. vapaakirjatekniikkaa. Vaikutukset Eläketurvakeskuksen työsuhderekisteriin ratkaistaan erikseen.

Lainmuutoksella toteutettiin myös TEL:n ns. työsuhteen teknistä katkaisua vastaava menettely.

Laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987.

ELÄKETURVAKESKUS

LIITE

aaLAPJ6147

N:o 333

Laki

valtion eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 9 päivänä toukokuuta 1986

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä toukokuuta 1966 annetun valtion eläkelain (280/66) 7 §:n 1 ja 2 momentti, 10 §:n 1 ja 2 momentti sekä 4 momentin johdantokappale,

sellaisina kuin niistä ovat 7 §:n 1 momentti 9 päivänä tammikuuta 1981 annetussa laissa (15/81) sekä 10 §:n 1 momentti 29 päivänä heinäkuuta 1976 annetussa laissa (664/76), 2 momentti 10 päivänä joulukuuta 1971 annetussa laissa (851/71) ja 4 momentin johdantokappale 23 päivänä joulukuuta 1982 annetussa laissa (1026/82) sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna mainitulla 10 päivänä joulukuuta 1971 annetulla lailla, uusi 5—7 momentti seuraavasti:

1 §

— — — — —
Jos edunsaajan säännöllisenä pidettävä työaika palveluksen jatkuttua vähintään kolme vuotta muuttuu ja hänen työansionsa samalla alenee vähintään yhdellä neljänneksellä tai nousee vähintään yhdellä kolmanneksellä ja jos työajan muutosta ei ole tarkoitettu tilapäiseksi, pidetään palvelusta eri palveluksena työajassa tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta, ei kuitenkaan, jos eläketapahtumaan ei ole kulunut kahta vuotta.

Mitä 5 momentissa on säädetty, sovelletaan

myös, jos selvitetään, että muutos työajassa on tapahtunut asteittain ja työansiot ovat sen johdosta muuttuneet sanotussa momentissa tarkoitulla tavalla enintään kolmen vuoden kuluessa ensimmäisestä muutoksesta lukien. Verrattaessa toisiinsa eri ajankohtien työansioita ne tarkistetaan 16 §:n mukaisesti.

Edunsaajan hakemuksesta on annettava päätös siitä, onko palvelukseen sovellettava 5 tai 6 momenttia, ja myönteisessä tapauksessa vahvistettava näin päättyneestä palveluksesta muodostuva vastainen eläkeoikeus. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 23 §:ssä säädetään.

Hallituksen esitys 213/85
Sosiaalivaliok. miet. 4/86
Suuren valiok. miet. 12/86

7 §

Eläkkeen perusteena oleva palkka määrätään kustakin palveluksesta erikseen laskemalla enintään 4 viimeisestä kalenterivuodesta ennen palveluksen päättymistä jäljempänä sanotulla tavalla valittujen 2 kalenterivuoden aikana palveluksesta saatujen 16 §:n mukaisesti tarkistettujen yhteenlaskettujen työansioiden keskimäärä kuukautta kohden. Jos palvelus on jatkunut useamman kuin 2 kalenterivuoden aikana, palveluksen alkamisvuotta ei oteta huomioon, ellei palvelus sanottuna kalenterivuotena ole jatkunut vähintään 6 kuukautta. Jos näin on valittavina 3 kalenterivuotta, jätetään niistä huomioon ottamatta se vuosi, jona työansioiden keskimäärä kuukautta kohden on pienin, ja jos valittavina on 4 kalenterivuotta, jätetään myös huomioon ottamatta se vuosi, jona työansioiden keskimäärä kuukautta kohden on suurin. Jos palvelus on jatkunut vain yhden kalenterivuoden aikana, eläkkeen perusteena olevana palkkana käytetään työansioiden keskimäärää kuukautta kohden. Milloin kysymys on työkyvyttömyyseläkkeestä, palveluksen katsotaan eläkkeen perusteena olevaa palkkaa laskettaessa päättyneen 9 §:n 1 momentissa tarkoitetun työkyvyttömyyden alkamista edeltäneen kalenterikuukauden lopussa.

Jos edunsaajan ilmoituksen johdosta selvitetään, että hänen viimeisestä tämän lain tarkoittamasta palveluksesta saamansa työansio poikkeuksellisesta syystä on ollut alhaisempi kuin hänen 16 §:n mukaisesti tarkistettu työansionsa samassa palveluksessa ennen tällaisen syyn ilmaantumista niin pitkänä aikana, että suurempaa työansiota voitiin pitää vakiintuneena, ja jos tällä seikalla on olennainen vaikutus hänen eläketurvaansa, eläkkeen perusteena olevana palkkana pidetään sitä keskimääräistä palveluksesta saatua työansiota, joka hänellä olisi ollut, jollei mainittua syytä olisi esiintynyt. Sama on laki myös muiden palvelusten osalta, jos ne ovat päättyneet eläketapaturmaa lähinnä edeltäneiden 360 sellaisen päivän aikana, joilta edunsaaja ei ole saanut työttömyysturvalain (602/84) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa. Jos selvitetään, että palveluksesta saatu työansio poikkeuksellisesta syystä on vastavalla tavalla korkeampi kuin edellä mainittu vakiintunut työansio, eläkkeen perusteena olevaa palkkaa voidaan samalla tavoin alentaa. Sen estämättä, mitä 1 §:n 5 ja 6 momentissa on säädetty, katsotaan palveluksen jatkuneen yhdenjaksoisesti tätä momenttia sovellettaessa.

10 §

Eläke lasketaan kustakin palveluksesta erikseen. Eläkkeen määrä on kunkin palveluksen osalta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 1/12 prosenttia ajalta ennen 1 päivää heinäkuuta 1962 ja siitä lukien 1/6 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta.

Eläkkeen määrä on kuitenkin kunkin palveluksen osalta eläkeajaksi luetulta täydeltä kuukaudelta 11/60 prosenttia eläkkeen perusteena olevasta palkasta,

a) jos edunsaaja palveluksensa päättymistä välittömästi edeltäneet 6 kuukautta on ollut yhdenjaksoisesti jatkuneessa palveluksessa ja tämän päättyessä on saavuttanut virkaansa tai työtänsä varten säädetyn eläkeiän sekä jos hänellä sen saavuttamista tai palveluksen päättymistä välittömästi edeltäneiden 5 vuoden kuluessa on eläkeaikaa yhteensä vähintään 3 vuotta; taikka

b) jos työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke myönnetään 5 §:n 2 momenttia tahi vanhuuseläke 8 §:n 3 tai 4 momenttia soveltaen.

Kunkin palveluksen osalta määrätty eläkkeet lasketaan yhteen. Eläkkeiden yhteismäärä saa olla enintään 66 prosenttia korkeimmasta sellaisen tämän lain mukaisesti lasketun eläkkeen perusteena olevasta palkasta, jossa on eläkeaikaa vähintään 2 vuotta. Jos sellaista eläkettä ei ole, yhteismäärä saa olla enintään 66 prosenttia korkeimmasta tämän lain mukaisen eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Jos edunsaajalla tämän lain mukaista eläkettä varten huomioon otetun palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain nojalla tai jos hänellä 5 §:n 5 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitetun palveluksen perusteella on oikeus eläkkeeseen myös työntekijäin eläkelain nojalla taikka jos hänellä 6 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetun toiminnan perusteella on oikeus eläkkeeseen kansainväliseltä järjestöltä tai yhteistyöelimeltä tahi kehitysyhteistyötehtävästä vähintään viisi vuotta kestäneen toiminnan perusteella, tämän lain mukaisesta eläkkeestä vähennetään:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987. Sitä sovelletaan palvelukseen, joka päättyy lain voimassa ollessa, kuitenkin siten, että lain 1 §:n 5—7 momenttia sovelletaan niihin palveluksiin, joissa sanotuissa momenteissa tarkoitettu työajan muutos tai muutoksen ollessa

asteittainen, ensimmäinen muutos tapahtuu lain voimassa ollessa. Ennen lain voimaantuloa päätynyt palvelus luetaan eläkejäksi lain voimaan tullessa jatkuneesta palveluksesta tai, jollei tällaista palvelusta ole, lain voimassa ollessa ensiksi alkaneesta palveluksesta määrättävää eläkettä varten.

Jos edunsaajalla on eläkejäksi luettavaa palve-

lusta 1 päivän tammikuuta 1987 jälkeen, voidaan lakia edunsaajan hakemuksesta soveltaa takautuvasti siten kuin laki olisi ollut voimassa 1 §:n 5 ja 6 momentissa tarkoitetun muutoksen tapahtuessa viimeksi ennen 1 päivää tammikuuta 1987 tai eläkkeeseen oikeuttavan palveluksen päättyessä viimeisen kerran ennen 1 päivää tammikuuta 1987.

Helsingissä 9 päivänä toukokuuta 1986

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Ministeri *Pekka Vennamo*